

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

دانشگاه یزد

دانشکده علوم پایه

گروه زیست شناسی

پایان نامه

برای دریافت درجه کارشناسی ارشد

ژنتیک

شناسایی جهش در ژن آنژیوتانسین بیماران مبتلا به
آترواسکلروزیس مراجعه کننده به بیمارستان افشار یزد

استاد راهنما : دکتر مهری خاتمی

استاد مشاور : دکتر سید محمد مشتاقیون

پژوهش و نگارش : زهرا سقاچی فیروزآبادی

اسفند ماه ۱۳۹۲

تقدیر و تشکر:

تشکر و سپاس بی پایان مخصوص خدایی است که بشر را آفریده و به او قدرت اندیشیدن داده و توانایی‌های بالقوه را در وجود انسان قرار داده و او را امر به تلاش و کوشش نموده و راهنمایی را برای هدایت بشر فرستاده است.

پس از ارادت خاضعانه به درگاه خداوند بی همتا لازم است از استاد ارجمند سرکار خانم دکتر خاتمی و جناب دکتر سید محمد مشتاقیون و به خاطر سعه صدر و رهنمودهای دلسوزانه که در تهیه این تحقیق مرا مورد لطف خود قرار دادند و راهنمایی های لازم را نمودند تشکر و قدردانی نموده، موفقیت همگان را از درگاه احدیت خواهانم.

چکیده :

آترواسکلروزیس "بیماری اصلی عروق کرونر قلب" بیماری است که بر روی شریان های بزرگ و متوسط بدن تاثیر می گذارد. انواع متفاوتی از سلول ها، اندام ها و شماری از فرآیندهای فیزیولوژیکی در این عارضه درگیر هستند. سیستم RAAS یک سیستم مهم در تنظیم فشارخون، آب و الکترولیت های بدن انسان و سایر موجودات زنده است. مطالعه وسیعی روی واریانت های ژن های کد کننده این سیستم، که باعث گسترش فشار خون و بیماری آترواسکلروزیس می گردد، صورت گرفته است. ژن *AGT* نخستین ژنی است که با فشارخون بالا ارتباط دارد و واریانت های این ژن احتمالاً با افزایش فشارخون و گسترش آترواسکلروزیس مرتبط هستند.

این مطالعه بر روی دومین اگزون ژن *AGT* (آنژیوتانسین) بر روی ۷۰ فرد مبتلا به آترواسکلروزیس انجام گرفت. پس از استخراج DNA از نمونه ها و PCR، ژن تکثیر شده با روش SSCP^۵ برای یافتن پلی مورفیسم یا تغییرات جدید در ژن، مورد بررسی قرار گرفت. هفت مورد از نمونه های دارای شیفت باندی برای تعیین ماهیت تغییر، تعیین توالی شدند. در این بررسی دو جهش در موقعیت های 4543T>C و 4360C>T مشخص شد، که در جهش اول متیونین موقعیت ۲۶۸ به تروئونین (M268T) و در جهش دوم در کدون ۲۰۷ اسیدآمینه تروئونین به متیونین (T207M) تبدیل می گردد. این تغییرات احتمالاً افزایش غلظت های پلاسمایی *AGT* و افزایش فشارخون را به همراه دارند.

کلمات کلیدی:

آترواسکلروزیس، آنژیوتانسینوژن، PCR-SSCP، موتاسیون، آنژیوتانسین ۲، فشار خون بالا

عنوان	فهرست مطالب	صفحه
۱ فصل اول: مقدمه		۱
۱-۱ بیماری های قلبی		۲
۲-۱ تعریف آترواسکلروزیس		۲
۳-۱ عواملی که در ایجاد آترواسکلروزیس حضور دارند		۳
۱-۳-۱ سلول های درگیر در آترواسکلروزیس		۳
۲-۳-۱ اکسیداسیون و آترواسکلروزیس		۶
۳-۳-۱ التهاب و استرس های اکسیداتیو		۶
۴-۳-۱ شکل گیری پلاک ها		۷
۵-۳-۱ آشفستگی در مکانیسم های حفاظتی		۸
۴-۱ عواملی که خطر بیماری آترواسکلروزیس را افزایش می دهد		۸
۱-۴-۱ کاهش غلظت HDL-C		۸
۱-۱-۴-۱ ژنتیک های HDL - C		۹
۲-۱-۴-۱ نقش های متفاوت HDL - C		۹
۲-۴-۱ افزایش فشارخون		۱۲
۱-۲-۴-۱ سیستم های درگیر در فشارخون		۱۳
۳-۴-۱ سیگار کشیدن		۱۳

- ۴-۴-۱ ژنتیک و آترواسکلروزیس ۱۳
- ۱-۴-۴-۱ ژنتیک های Dyslipidemia ۱۳
- ۲-۴-۴-۱ پلی مورفیسم های ژنتیکی در نیتریک اکسید سنتاز اندوتلیالی ۱۴
- ۳-۴-۴-۱ پلی مورفیسم هادر گلوتاتیون پراکسیداز (GPx) ۱۴
- ۴-۴-۴-۱ پلی مورفیسم های افزایش هموسیستئین ۱۵
- ۵-۴-۴-۱ پلی مورفیسم هایی در فیبرینوژن ۱۵
- ۶-۴-۴-۱ واریانت های میتوکندریایی ۱۶
- ۵-۴-۱ نقش آلودگی ۱۶
- ۵-۱ عواملی که در آترواسکلروزیس جلوگیری می کند ۱۶
- ۱-۵-۱ استروژن ها ۱۶
- ۲-۵-۱ آنتی اکسیدان ها و عملکرد آنها ۱۷
- ۳-۵-۱ پرهیزهای غذایی ۱۸
- ۴-۵-۱ ورزش ۱۸
- ۶-۱ سیستم RAAS و عملکرد آن ۱۸
- ۷-۱ طبقه بندی ترکیبات RAAS و ویژگی شان ۱۹
- ۱-۷-۱ رنین ۱۹
- ۲-۷-۱ آنژیوتانسینوژن ، آنژیوتانسین ۱ و ۲ ۲۰

۳-۷-۱	آنزیم مبدل آنژیوتانسین ۱ (ACE) و آنزیم مبدل آنژیوتانسین ۲ (ACE2) (۲۰)
۴-۷-۱	رسپتورهای ۱ و ۲ ۲۱
۸-۱	التهاب و سیستم RAAS ۲۳
۹-۱	واریانت ها در ژن AGT ۲۴
۱۰-۱	موضوعی RAAS ۲۴
۱-۱۰-۱	موضوعی در قلب RAAS ۲۴
۱۱-۱	تولید آنژیوتانسین بافتی ۲۴
۱-۱۱-۱	تولید آنژیوتانسین در جریان درونی (بین شکاف) ۲۵
۲-۱۱-۱	تولید آنژیوتانسین در غشاء سلولی ۲۵
۳-۱۱-۱	تولید آنژیوتانسین در داخل سلول ۲۵
۱۲-۱	تاثیرات RAAS روی سلول های قلبی ۲۶
۱۳-۱	تاثیرات RAAS روی جریان کرونری ۲۷
۱۴-۱	تاثیرات RAAS روی جریان منظم شریان ۲۷
۱۵-۱	جداسازی و خالص سازی DNA ۲۸
۱۶-۱	واکنش زنجیره پلی مرز ۳۰
۱-۱۶-۱	مراحل اصلی در واکنش زنجیره پلی مرز ۳۱
۲-۱۶-۱	طراحی پرایمر ۳۲

۳۲.....	۳-۱۶-۱ دمای اتصال پرایمر
۳۳.....	۱۷-۱ الکتروفورز
۳۴.....	۱۸-۱ روش آشکارسازی اسیدنوکلیک
۳۴.....	۱۹-۱ یافتن جهش ها با روش PCR – SSCP
۳۶.....	۲۰-۱ تعیین توالی بازهای DNA
۳۸.....	۲۱-۱ مروری بر مطالعات گذشته
۴۱.....	۲۲-۱ اهداف تحقیق
۴۳.....	۲ فصل دوم : مواد و روش ها
۴۴.....	۱-۲ مشخصات بیماران
۴۴.....	۲-۲ بافرها و محلول ها
۴۴.....	۱-۲-۲ روش تهیه EDTA
۴۵.....	۲-۲-۲ روش تهیه الکل ۷۵٪
۴۵.....	۳-۲-۲ روش تهیه پرایمرها
۴۵.....	۴-۲-۲ روش تهیه اتیدیوم بروماید
۴۵.....	۵-۲-۲ روش تهیه بافر TBE 10X
۴۵.....	۶-۲-۲ روش تهیه بافر TBE .5X
۴۵.....	۷-۲-۲ روش تهیه لودینگ بافر PCR

۴۶		۸-۲-۲	روش تهیه لودینگ بافر SSCP
۴۶		۹-۲-۲	روش تهیه محلول NAOH
۴۶		۱۰-۲-۲	روش تهیه آمونیوم پرسولفات ۱۰
۴۶		۳-۲	کیت استخراج DNA
۴۷		۴-۲	تکنیک PCR
۴۸		۱-۴-۲	شرایط تکثیر قطعه مورد نظر
۴۹		۲-۴-۲	مراحل PCR
۴۹		۵-۲	الکتروفورز ژل آگاروز
۴۹		۶-۲	آنالیز ژل SSCP
۵۰		۷-۲	آماده سازی ژل پلی آکریل آمید
۵۰		۸-۲	مراحل رنگ آمیزی ژل SSCP
۵۳		۳	فصل سوم : نتایج
۶۱		۴	فصل چهارم : بحث و نتیجه گیری
۶۵		۱-۴	نتیجه گیری
۶۶		۳-۴	پیشنهادات
۶۷		۴-۴	مراجع

عنوان	فهرست شکل ها	صفحه
شکل ۱-۱: مکانیسم پیشنهادی در وقوع آترواسکلروزیس		۸
شکل ۲-۱: خلاصه ای از تاثیرات HDL-C		۱۲
شکل ۳-۱: کل عملکرد سیستم RAAS		۱۹
شکل ۴-۱: مسیر کلاسیک و غیر کلاسیک RAAS		۲۲
شکل ۵-۱: ساختار پروتیین های درگیر در سیستم RAAS		۲۳
شکل ۶-۱: طرح پیشنهادی تولید آنژیوتانسین ۱ و ۲ در قلب		۲۶
شکل ۷-۱: تاثیرات آنژیوتانسین ۲ روی قلب		۲۸
شکل ۸-۱: مراحل زنجیره پلی مرز		۳۱
شکل ۹-۱: ژل الکتروفورز		۳۴
شکل ۱۰-۱: روش SSCP		۳۶
شکل ۱-۳: تصویری از الکتروفورز محصول PCR نمونه های مورد مطالعه بر روی ژل آگاروز		۵۴
شکل ۲-۳: تصویری از آنالیز SSCP روی ژل پلی آکریل آمید		۵۵
شکل ۳-۳: تشخیص جهش $4360C>T$ با استفاده از تکنیک SSCP و تعیین توالی		۵۶
شکل ۴-۳: تشخیص جهش $4543T>C$ با استفاده از تکنیک SSCP و تعیین توالی		۵۶
شکل ۵-۳: هم ردیفی نوکلئوتید برای تغییر $4360C>T$		۵۷
شکل ۶-۳: هم ردیفی نوکلئوتید برای تغییر $4543T>C$		۵۷

شکل ۳-۷: هم ردیفی پروتئین برای تغییر T207M ۵۸

شکل ۳-۸: هم ردیفی پروتئین برای تغییر M268T ۵۸

شکل ۳-۹: نتیجه Blastn برای جهش T > 4360C همولوگ با حیوان pan paniscus ۵۹

شکل ۳-۱۰: نتیجه Blastn برای جهش C > 4543T همولوگ با حیوان pan paniscus ۵۹

عنوان	فهرست جداول	صفحه
جدول ۱-۱ : فعالیت های رسپتور نوع یک و دو آنژیوتانسین ۲		۲۲
جدول ۲-۱ : مواد لازم جهت تهیه ژل SSCP با درصدهای مختلف		۳۶
جدول ۱-۲ : مشخصات بیماران		۴۴
جدول ۲-۲ : مشخصات پرایمر در این مطالعه		۴۸
جدول ۳-۲ : مقدار مواد مورد استفاده در مخلوط PCR در حجم ۲۵μL		۴۸

فصل اول:

مقدمه

۱- ۱ بیماری‌های قلبی:

بر طبق آمار منتشر شده بیماری‌های قلبی در سال ۲۰۱۲، هر ساله در آمریکا حدود ۷۹۵۰۰۰ نفر با حمله قلبی مجدد (عود کننده) مشاهده می‌شوند، و در هر ۴۰ ثانیه یک نفر از هر ۱۸ نفر در نتیجه حمله قلبی دچار مرگ می‌شود. سالانه میلیون‌ها دلار صرف هزینه‌های درمان بیماری‌های قلبی می‌گردد. اگرچه میزان مرگ و میر در بیماران قلبی کاهش یافته است، اما ظرفیت باقی مانده هنوز هم بالا است (۱).

۱- ۲ تعریف آترواسکلروزیس^۱:

تصلب شرایین یا سختی رگ‌ها (آترواسکلروزیس)، یک بیماری عروقی است و نوعی از آرتریواسکلروزیس (Arteriosclerosis) است که با رسوب لیپید و مواد دیگر بر روی دیواره داخلی برخی رگ‌ها مشخص می‌گردد. نتیجه این فرآیند تشکیل پلاک‌های فیبری-چربی (آتروما)^۲ بوده که با افزایش سن رفته رفته زیاد می‌شود و موجب تنگی رگ و یا دیگر عواقب می‌گردد (۲).

تصلب شرایین یکی از دلایل عمده مرگ و میر بزرگسالان در جوامع پیشرفته است، به طوری که در ایالات متحده آمریکا به تنهایی سالانه حدود ۱۱۲ میلیارد دلار هزینه در بر دارد (۳). آرتریواسکلروز یک اصطلاح کلی برای ضخیم‌شدن و سفتی دیواره شریانی است (تصلب شرایین). یک نوع آرتریواسکلروز، آترواسکلروز است این بیماری در شریانهای بزرگتر ایجاد می‌شود. در این بیماری عروق و رگ‌ها حالت ارتجاعی خود را از دست می‌دهند و قطر عروق تغییر می‌کند. بالا بودن کلسترول خون، فشار خون بالا، عوامل ژنتیک و مصرف سیگار احتمالاً مهم‌ترین عوامل دخیل در ایجاد آترواسکلروز هستند. آترواسکلروز با ایجاد سکتة قلبی و مغزی مهم‌ترین عامل مرگ و میر در جوامع غربی است (۳).

¹ Atherosclerosis

² Atheroma

آرترواسکلروز در مردان شایع تر است. افزایش میزان پراکسیداسیون لیپیدی از علل اصلی شروع و پیشرفت آرترواسکلروز محسوب می‌گردد (۳).

۱-۳ عواملی که در ایجاد آرترواسکلروز^۱ نقش دارند:

۱-۳-۱ سلول‌های درگیر در آرترواسکلروز:

آرترواسکلروز یک بیماری چند مرحله‌ای است که با تجمع اندوتلیال محتوی ApoB^۲ شروع می‌شود (۴و۶).

تغییراتی مثل اکسیداسیون و هیدرولاسیون، فعالیت سلول‌های اندوتلیال را پیش می‌برد. این سلول‌ها مواد جاذب ترشح کرده که کموکاین^۳ نامیده می‌شود که با رسپتورهای سطح منوسیت^۴ واکنش می‌دهند (۴و۶). منوسیت‌ها به تنهایی با اینتگرین^۵‌ها در سلول‌های اندوتلیال برهم‌کنش می‌دهند. بعد از اتصال، یک مرحله‌ی توقف اتفاق می‌افتد و سپس منوسیت‌ها به فضای زیراندوتلیال وارد می‌گردند (۴و۶).

ورود منوسیت‌ها به داخل اندوتلیال با ماکروفاژها متفاوت است. این مرحله با واکنش‌های ماتریکس داخل سلولی و سایتوکاین‌هایی مثل فاکتور محرک کلونی ماکروفاژی^۶ و یکسری فاکتورهای نکروزی توموری^۷ صورت می‌گیرد (۴و۶).

LDL^۸ اکسیده، توسط رسپتورهای لاشخوری نوع A (SRA)^۹ و CD36 در ماکروفاژها برداشت می‌گردد. استرهای کلسترول در ذرات apoB به کلسترول آزاد^{۱۰} هیدرولیز می‌گردد. کلسترول آزاد به داخل شبکه‌ی آندوپلاسمی رها شده و دوباره با استیل COA استری می‌گردد

¹ Atherosclerosis

² Apolipoprotein B

³ Chemokines

⁴ Monocytes

⁵ Integrin

⁶ Macrophage Colony – stimulating Factor

⁷ Tumor necrosis Factor – alpha (TNF-α)

⁸ Oxidized Low – density lipoprotein (OX – LDL)

⁹ Type A scavenger receptor (SRA)

¹⁰ Free Cholesterol (FC)

و به صورت استرهای کلسترول انتقال می یابد. انتقال هم توسط ACAT1¹ در ماکروفاژها صورت صورت می گیرد. ACAT1 در شکل گیری سلول های کف آلود² در دیواره ی شریان و گسترش آترواسکلروزیس شرکت دارد. تشکیل هسته های نکروزی و پوشش لیفی مانند³، توسط ماکروفاژها باعث آسیب شریان است (۶۴).

متالوپروتئینازهای ماتریکسی مشتق شده از ماکروفاژها (MMps)⁴ یک خانواده از پروتئین ها هستند که تخریب ماتریکس داخل سلولی (ECM)⁵، را بر عهده دارند. که نتیجه ی تخریب، جدایی پلاک ها است. البته ماکروفاژها، باعث نازک شدن و افزایش آسیب پذیری پلاک را از طریق آپوپتوز⁶ سلول های ماهیچه ای صاف، که کاهش شمار سلول های ماهیچه ای صاف است است را نشان می دهند (۷۴).

ماکروفاژها هم چنین آپوپتوز را در سلول های ماهیچه ای صاف با ترشح TNF- α ⁷ و اکسید نیتریک تشدید می کنند. ماکروفاژها با ترشح TNF- β ممکن است مانع سلول های همسایه SMCs⁸ در القاء سنتز کلاژن شوند. حتی بعد از جدایی پلاک، ماکروفاژها یک نقشی در ترشح فاکتور پرتوترومبیک بافتی⁹ که شکل گیری پلاک را سریع تر می کند بازی می کنند. هسته های نکروزی تولید شده در ترکیب آپوپتوزی، در افزایش تجمع ماکروفاژها نقش دارد. هسته های نکروزی هم چنین در التهاب و ایجاد لخته، جدایی پلاک ها و استرس های فیزیکی روی پوشش لیفی شکل شرکت دارد (۶۴).

اکنون پذیرفته شده است که آترواسکلروزیس یک بیماری مزمن دیواره شریان است که هر دو سیستم ایمنی در آن درگیر است. سلول های دندریتیک¹⁰ یک جمعیت متفاوت از سلول ها هستند که از مغز استخوان مشتق شده اند و به طور اختصاصی در به دام انداختن و ارائه آنتی ژن

¹ Acyl – COA: Cholesterol ester transferase (ACAT)

² Foam cell

³ Fibrous

⁴ Macrophage – derived matrix metalloproteinases (MMP)

⁵ Extracellular matrix (ECM)

⁶ Apoptosis

⁷ Tumor necrosis Factor – alpha (TNF- α)

⁸ Smooth muscle cell (SMC)

⁹ Protothrombotic

¹⁰ Dendritic cells (DCs)

به لنفوسیت های T^۱ نقش دارند. این سلول ها در از بین بردن آنتی ژن های داخل سلولی که با فاگوسیتوز^۲ و اندوسیتوز^۳ با واسطه رسپتور وارد می شوند، کارآمد هستند. سپس این سلول ها قطعه ای از آنتی ژن را نشان می دهند که به MHCII^۴ باند می شود و به وسیله ی سلول های T با CD4⁺ شناسایی می گردد. سلول های دندریتیک یکسری پیام های کمک تحریکی مثل B7-1 یا B7-2 که سلول های T با CD4⁺ را تحریک می کند، تولید می کنند. سلول های T و DCs به طور خوشه ای آرایش می یابند که اصولاً در مناطق مستعد پلاک قرار دارند (۵۴).

۱-۳-۲ اکسیداسیون و آترواسکلروزیس

نتیجه اختلال در عملکرد اندوتلیال، ضخامت دیواره ی رگ، در نتیجه رسوب مواد چربی و پلاک ها است (۲۳).

ارتباطی بین فاکتورهای خطر آترواسکلروزیس (ARFs)^۵ و افزایش تولید شریانی ROS^۶ وجود دارد. بیشترین اهمیت این فاکتورها این است که موروثی هستند (۲۳).

ROS و RNS^۷ باعث آزادسازی سیتوکروم C میتوکندریایی می شود. و مسیرهای مرگ طبیعی را پیش می برند. تولید موضعی RNS ممکن است با آسیب بافت شریانی همراه باشد (۲۳). سطوح بالای ROS در مسیر آپوپتوز طبیعی و آسیب بافتی در وضعیت های پاتوفیزیولوژیکی به عنوان یک قسمت تثبیت کننده پلاک های آترواسکلروزیس به شمار می رود (۲۳).

یک مکانیسم درگیر، در ox-LDL^۸ و NOS^۹ در رویداد آترواسکلروزیس پیشنهاد شده است:

¹ T- lymphocyte

² Phagocytosis

³ Endocytosis

⁴ Class II major histocompatibility complex (MHC)

⁵ Atherosclerotic risk Factors

⁶ Reactive oxygen species (ROS)

⁷ Reactive nitrogen species (RNS)

⁸ Oxidized Low – density lipoprotein (OX- LDL)

⁹ Nitric oxide (NO)

ox-LDL، آزادسازی اینترلوکین ۱ از سلول های اندوتلیال و ماکروفاژها را تحریک می کند به علاوه NO، اتساع عروق^۱ و اثرات سایتوکاین ها و ملکول های چسبنده ی مرتبط با آترواسکلروزیس آترواسکلروزیس را مهار می کند.

ox-LDL اختلال در عملکرد اندوتلیال را ایجاد می کند. رادیکال های اکسیژن ممکن است به طور غیر مستقیم دلیل اختلال در عملکرد اندوتلیال با کاهش NO می باشد (۲۳و۸).
به طور ویژه، سوپراکسیدها ی تولید شده سریع با NO واکنش داده که نتیجه ی آن تشکیل پراکسی نیتريت^۲ و از دست رفتن فعالیت زیستی NO است (۲۳و۸).

ROS و پراکسی نیتريت می توانند تتراهیدروبیوپترین که کوفاکتور^۳ حساس برای NO سنتاز اندوتلیالی است را اکسید کنند و فعالیت آن را مهار کنند (۲۳و۸).
در رویداد آترواسکلروزیس و ایسکمی قلبی، NO نقش مهمی در جلوگیری از عملکرد نامناسب اندوتلیال بازی می کند و در مقابل رادیکال های اکسیژن محافظت می کند. NO هم چنین از آپوپتوز و اختلال در عملکرد میتوکندریایی جلوگیری می کند (۲۳و۸).

۳-۳-۱ التهاب و استرس های اکسیداتیو:

مطالعات روی سیستم ایمنی و افزایش فشار خون نشان دهنده ی یک ارتباط نزدیک بین نفوذ سلول های التهابی و استرس های اکسیداتیو در بافت های قلبی است. در حقیقت یکی از مکانیسم های اصلی در سیستم RAAS که علت بیماری قلبی است، افزایش فشار خون با تولید گونه های اکسیژن فعال است (۳۱و۲۰).

رادیکال های آزاد می توانند با همه ی ملکول های زیستی برهم کنش داشته باشند. شامل لیپیدها، پروتئین ها، نوکلئیک اسید ها، کربوهیدرات ها و اکسید نیتريك (NO) که در رشد و تقسیم سلولی، که ماتریکس سلولی را افزایش می دهد نقش دارد نتایج تولید ROS روی شریان قلبی، آسیب سلولی و اختلال در عملکرد اندوتلیال است (۳۱و۲۰).

¹ Vasodilation

² Peroxynitrite

³ Co – Factor

اخیر مکانیسم هایی که چگونه، RAAS^۱ به افزایش ROS کمک می کند مشخص شده است: Ang2^۲ و آلدوسترون هر دو بیان NADPH اکسیداز را القاء می کنند که آنزیم اصلی در تولید سوپراکسید بافت شریانی است. رادیکال های آزاد در حقیقت به عنوان فعال کننده های التهاب عمل می کنند. استرس های اکسیداتیو نفوذپذیری شریان را تحریک می کنند. و باعث افزایش ترشح واسطه های التهابی مثل پروستاگلاندین ها و فاکتورهای رشد اندوتلیالی شریانی (VCAM-1)^۳ می گردند (۳۱).

Ang2 بیان ملکول های چسبندگی (VCAM- 1) و ملکول چسبندگی داخل سلولی ۱ (ICAM- 1)^۴ و E- سلکتین^۵ که در مسیر تولیدات ROS درگیر است را افزایش می دهد. هجوم سلول های التهابی باعث بزرگ شدن دیواره رگ می گردد. که غنی از NADPH اکسیداز و افزایش استرس های اکسیداتیو موضعی است. در مرحله ی پایانی، مکانیسم های ترمیم بافت به وسیله ی استرس های اکسیداتیو ظاهر می گردد (۳۱).

Ang2 و آلدوسترون باعث افزایش فشار خون و هیپرتروفی^۶ و آپوتوز و فیبروس^۷ شریانی می شوند. که نتیجه ی آن تقسیم سلولی و خروج ماتریکس و کلاژن های اصلی و فیبرونکتین است که با تغییر شریان و افزایش سفتی شریان همراه است (۳۱).

۱-۳-۴ شکل گیری پلاک ها:

شکل گیری پلاک در منطقه ای دور از استرس های شریان، که تقریباً در شاخه های شریان است اتفاق می افتد. این فرضیه مرتبط با الاستین در این جایگاه و حضور کمپلکس های کلاژن - پروتوگلیکان است که مسبب حبس LDL است. جدایی پلاک به طور معمول علت سندرم شریان کرونری است (۲۵).

^۱ Renin – angiotensin – aldosterone system (RAAS)

^۲ Angiotensin II

^۳ Vascular cell adhesion Molecular -1 (VCAM)

^۴ Intercellular adhesion molecule –1

^۵ E- selectin

^۶ Hypertrophy

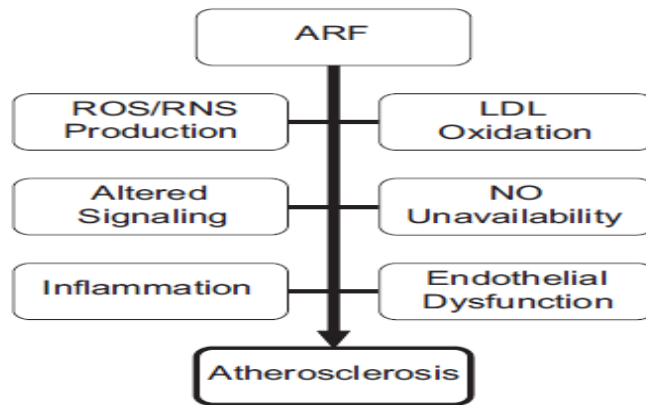
^۷ Fibrosis

۱-۳-۵ آشفستگی در مکانیسم های حفاظتی:

آشفستگی در شناسایی مکانیسم های حفاظتی ذاتی در اندوتلیوم، دلیل تشکیل ترومبین^۱

(ماده انعقاد) است (۲۵).

انسداد شریان کرونر، تشکیل لخته خون، جدایی پلاک ها، در ناحیه ای از آترواسکلروزیس، مربوط به ۶۰ تا ۸۰ درصد از موارد سندرم کرونر حاد (ACS)^۲ است (۲۵). التهاب، واسطه ی رگ دار شدن^۳ و انتقال خون به داخل پلاک ها، به تنهایی با بافت مردگی^۴ در مرکز پلاک همراه است که اغلب ایجاد لخته می کند. مکانیسم کلی ایجاد آترواسکلروزیس در شکل ۱-۱ آمده است (۲۵).

شکل ۱-۱: مکانیسم پیشنهادی در وقوع آترواسکلروزیس (۲۵).

۱-۴ عواملی که خطر بیماری آترواسکلروزیس را افزایش می دهد:

۱-۴-۱ کاهش غلظت HDL-C^۵:

کلسترول خالص (HDL-C) بیشترین نشانه برای آترواسکلروزیس است. مطالعات

اپیدمیولوژی نشان داده که سطوح HDL-C پایین، خطر بیماری CVD را افزایش می دهد.

¹ Trombin

² Acute Coronary syndrome (ACS)

³ Angiogenesis

⁴ Necrosis

⁵ High density lipoprotein